

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

نام درس: سیستم مدیریت دانش

بخش: عصر دانش

نام استاد: دکتر مسعود کارگر

مقدمه عصر دانش

انقلاب صنعتی اول: استفاده از ماشین ها و ابزار آلات تقویت کننده و گسترش دهنده توانمندی های فیزیکی انسان ها

به کمک این ماشین های جدید توانستیم کارهایی با اشیاء و مواد بکنیم که خارج از توان عضلات و ماهیچه های ما بود.
همچنین کارهای خود را با سرعتی انجام دادیم که پیش از آن میسر نبود.

در نتیجه در خلال این دوران جهان به معنی واقعه کلمه تشنه مواد خام و نیروی کارگر بود

انقلاب صنعتی دوم: برپایه ماشین هایی استوار است که توانمندی های ذهنی انسان ها را گسترش داده و تقویت می کنند.

مقدمه عصر دانش

در انقلاب صنعتی دوم سهم منابع طبیعی بسیار ناچیز است.

برای ساخت تراشه های سیلیکونی رایانه ها از مقادیر بسیار ناچیز شن و دیگر مواد تقریبا بی ارزش استفاده می شود.

سهم مواد خام در ارزش نهایی یک تراشه رایانه ای کمتر از دو درصد است.
سهم مواد خام در ارزش نهایی یک رایانه کمتر از پنج درصد است.
هزینه مواد خام کمتر از ۴۰ درصد کل هزینه ساخت خودرو

مولفه دانش موجود در محصولات و خدمات به سمت ۱۰۰ درصد مجانب می شود و در سال ۲۰۳۰ این مولفه اساسا ۱۰۰ درصد خواهد شد.

مقدمه عصر دانش

عصر دانش در واقع نتیجه انباشته شدن تدریجی پیشرفت های عصر اتوماسیون است که دویست و پنجاه سال پیش همزمان با ظهور صنعت نساجی در انگلستان آغاز شد.

- نتیجه عمده این تغییرات دگرگونی اساسی در ماهیت کار و شغل
- اضافه شدن پله های بالاتر و جدیدی به نردبان مهارت ها
- اشغال شدن پله های پائین تر توسط رایانه ها و سیستم های خودکار

امروزه دانش صرفا موجب افزایش ثروت یا قدرت نمی شود بلکه دانش خود ثروت و قدرت است.

مقدمه عصر دانش

شتاب آهنگ تغییرات بسیار زیاد است

قرن ها پیش مردم اصلا فکر نمی کردند که جهان در حال تغییر است. البته حق هم داشتند چون زندگی اجدادشان خیلی با آنها تفاوت نداشت و انتظار داشتند که نوادگانشان هم مانند خودشان زندگی کنند

هیچ شواهدی مبنی بر کند شدن یا توقف پیشرفت های در بخش های مختلف علم و فناوری دیده نمی شود!

۲۰ سال گذشته به هیچ وجه راهنمای خوبی برای ۲۰ سال آینده نیست. در هر دهه نرخ تغییر پارادایم ها و نرخ پیشرفت دو برابر می شود.

مقدمه عصر دانش

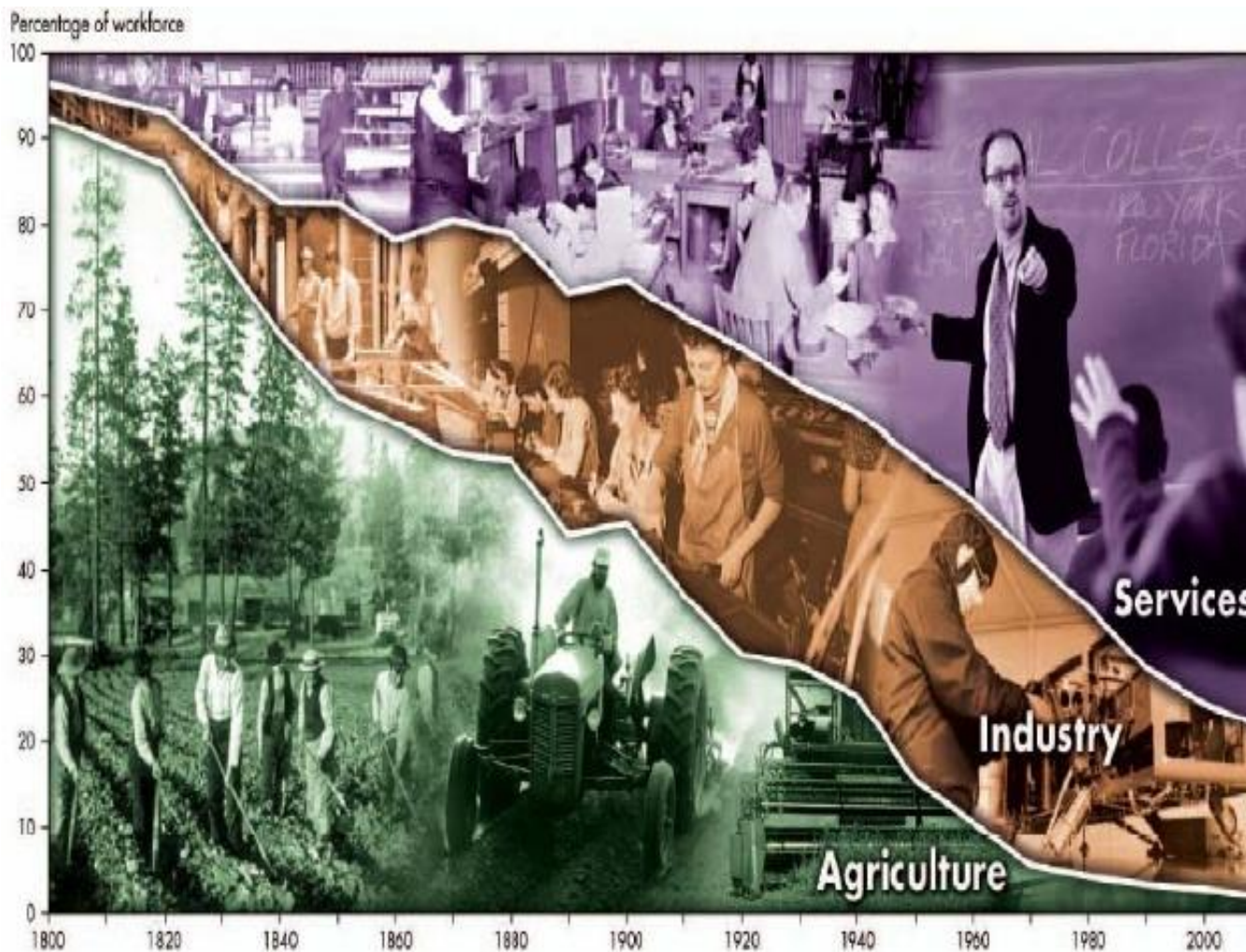
بر حسب نرخ کنونی تغییرات، همه تغییرات قرن بیستم فقط به اندازه ۲۵ سال کنونی است.

به بیان دیگر ظرف بیست و پنج سال آینده ما به اندازه ۴ برابر قرن بیستم پیشرفت خواهیم کرد و همچنین در کل قرن بیست و یکم به اندازه ۲۰۰۰۰ سال در توسعه فناوری پیشرفت خواهیم کرد

دانش اساساً نامتناهی است. هرچقدر افراد بیشتری با هم از دانش استفاده کنند، دانش بیشتری می‌آفرینند.

رشد اقتصادی مستلزم وجود دو شالوده اساسی است یکی زیر ساخت مناسب برای جریان اثربخش دانش و دیگر حکومت داری خوب و با ثبات

سیر تحول نظام‌های اقتصادی

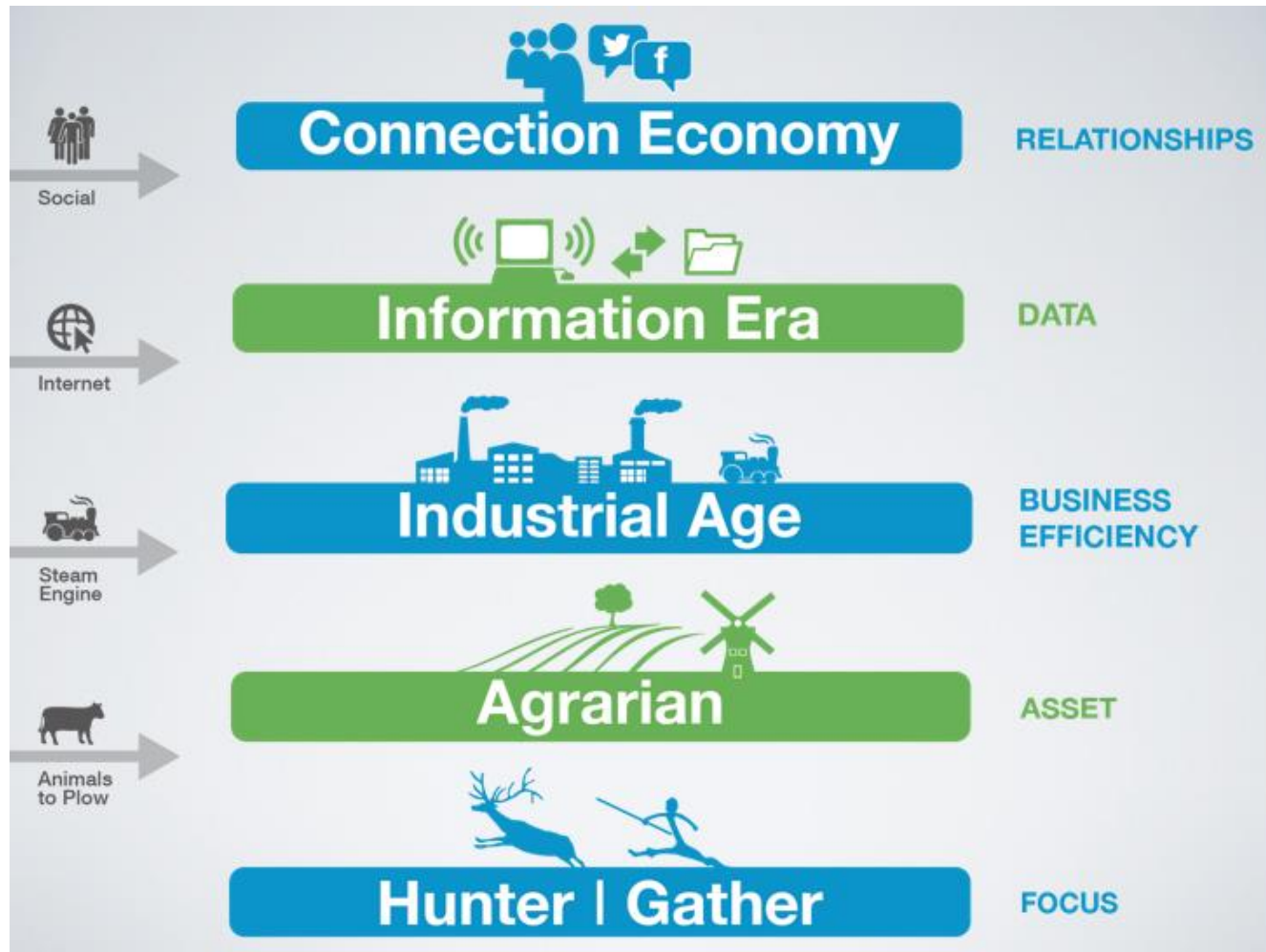

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

استاد : دکتر مسعود کارگر

درس : سیستم مدیریت دانش

روند تکامل عصر دانش محور

سیر تحول نظام‌های اقتصادی در جهان

عصر مفهومی – دانش‌بنیان‌ها، خلاقیت‌بنیان‌ها

عصر ارتباطات و اطلاعات – تا ۲۰۱۰

عصر صنعت – تا ۱۹۵۰

عصر کشاورزی – تا ۱۸۰۰

عصر ارتباطات و اطلاعات

- ویژگی‌ها
- بنگاه به مثابه یک موجود زنده
- سرمایه‌های فکری
- پیچیدگی‌های بنگاهداری
- تلاش بی‌امان برای پایداری
- ساختار غیرمتمرکز / انعطاف‌پذیر
- مسئولیت‌سپاری و خودگردانی

ارزش‌آفرینی سازمان‌ها مبتنی بر دانش و
عمدتاً از طریق به‌کارگیری مغزافزار و دارایی‌های نامشهود

ویژگی‌های عصر مفهومی

بهره‌مندی سازمان‌ها از مزایای سازمان در مقیاس کوچک و بزرگ به طور همزمان، داشتن ساختاری منعطف و پویا، عدم تشخیص تمایز بین کنترل متمرکز و غیرمتمرکز، جایگزینی تمرکز بر فرآیندها و پروژه‌ها بجای تمرکز بر وظایف و رویه‌های استاندارد شده استفاده از کارکنان متخصص‌تر و مستقل‌تر و خلاق جذابیت و هیجان برانگیزتر بودن محیط کار مدیریت مشارکتی مرتبط بودن میزان دستمزد افراد با میزان مشارکت آنها درک صحیح تصمیمات حمایت سازمان از خلاقیت و نوآوری در همه سطوح

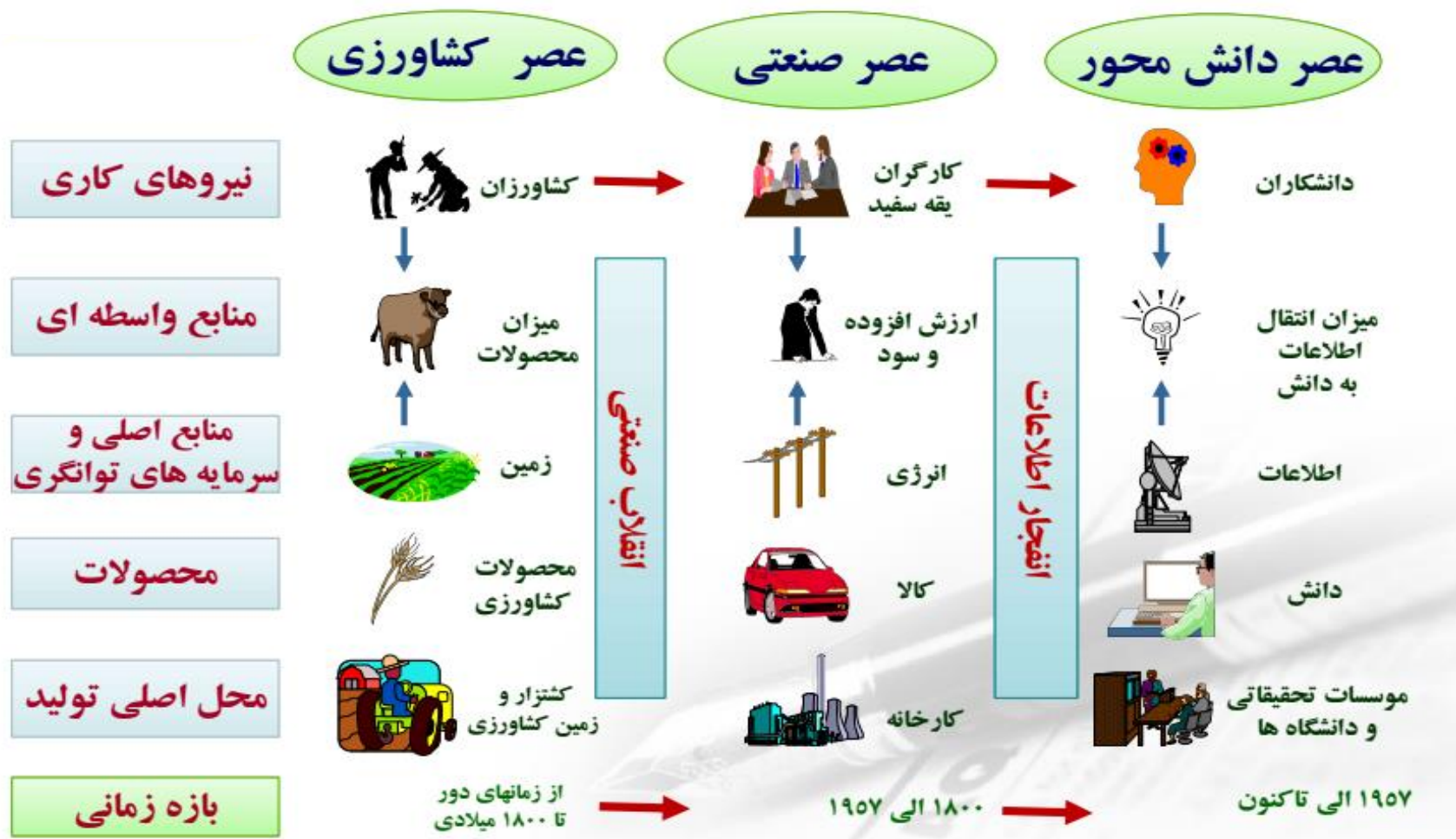
مدیریت سرمایه‌های نامشهود با رویکرد مدیریت دانش

نمونه‌ها	مشخصه سازمانی	هدف استراتژیک	منبع مزیت رقابتی	کانون تمرکز
بریتیش پترولیوم، فورد، دایلمر- کرایسلر	تجربه زیاد و دارای قدمت وسوابق طولانی	خلق سازمان یادگیرنده، تصمیم‌گیری کارآمد به کمک دانش موجود و ایجاد بسته‌های دانشی	دانش صریح و ضمنی کارکنان و سازمان	مدیریت دانش

مدیریت سرمایه‌های نامشهود با رویکرد مدیریت نوآوری

نمونه‌ها	مشخصه سازمانی	هدف استراتژیک	منبع مزیت رقابتی	کانون تمرکز
سامسونگ، نوکیا، اپل آی بی ام	رقابتی، دارای ظرفیت لازم برای تغییرات سریع در بازار	خلق سازمان نوآور و ارائه محصولات روزآمد	کارکنان خلاق و نوآور، دارای تعهد کار تیمی قوی، بانک ایده‌ها	مدیریت نوآوری

تاریخچه رشد و توسعه جوامع انسانی

تاریخچه رشد و توسعه جوامع انسانی

سازمان هایی که در عرصه کسب و کار صرفاً بر اساس مزیت های مشهود سازمانی مثل پول، ماشین آلات و تجهیزات و غیره عمل می کنند، نمیتوانند به مزیت رقابتی در اقتصاد مبتنی بر دانش دست یابند.

□ محیط کسب و کار در عصر دانش، نیازمند روش و نظامی است که دارای های ناملموس سازمانی از قبیل دانش و شایستگی های افراد، نوآوری، ارتباط با مشتری، فرهنگ سازمانی، سیستم ها و فرایندها، ساختار سازمانی و غیره را در برگیرد.

□ بر خلاف کاهش بازدهی منابع سنتی (مثل پول، زمین، ماشین آلات و غیره)، داراییهای ناملموس سازمانی واقعاً منبعی برای افزایش عملکرد کسب و کار است و این "ارزش های پنهان" به طور روز افزونی در حال تغییر است

تاریخچه رشد و توسعه جوامع انسانی

پیتر دراگر، خبر از ایجاد نوع جدیدی از سازمان ها می دهد که در آنجا به جای قدرت بازو، قدرت ذهن حاکمیت دارد. بر اساس این نظریه، در آینده جوامعی می توانند انتظار توسعه و پیشرفت را داشته باشند که از دانش بیشتری برخوردار باشند.

□ سازمان دانشی به توانمندی هایی دست می یابد که قادر است از نیروی اندک، قدرتی عظیم بسازد. این گونه سازمان ها با چالش های نوینی روبه رو هستند (افزایش پویایی و پیچیدگی و حجم محیط و توده دانش).

□ تبدیل شعار «دانش قدرت است»، به شعار «تسهیم دانش قدرت است» برای سازمانها (تحول کارایی و اثربخشی در سازمانها)

ویژگی های عصر دانش محور:

مهمترین و ارزشمندترین کالا در این جامعه، اطلاعات و دانش است و مبادله کالا با مبادله دانش جایگزین گردیده است؛

□ افراد این جامعه نیازمند توانایی خاصی نیستند بلکه چگونگی کسب دانش و فناوری است که انسان را ممتاز مینماید؛

□ افرادی که بر اطلاعات و دانش تسلط دارند در این جامعه موفقتر هستند؛

□ اقتصاد جامعه دانش محور بر پایه ی داده ها و پردازش آنها است؛

□ بهره گیری از فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی در این جامعه از اهمیت والایی برخوردار است؛

□ ارتباطات چهره به چهره جای خود را به ارتباطات جهانی میدهد به دلیل اینکه ارتباطات از راه دور و مجازی گسترش فراوانی یافته است

ویژگی های عصر دانش محور_ ادامه:

مدیران جامعه دانش محور با تکیه بر دانش و فکر، بر مجموعه تحت سرپرستی خود نظارت و مدیریت دارند؛

- در جامعه دانش محور، رابطه صنعت و پژوهش بسیار نزدیک است؛
- در جامعه دانش محور، سواد اطلاعاتی جایگزین سواد سنتی است و کاربرد خیلی مهمی در فعالیت ها و کارکردهای اجتماعی دارد؛
- در جامعه دانش محور، دیدگاه های سنتی تغییر میکند و نگرش های جدید حاکم میشوند؛

- دموکراسی و آزادی فردی و اجتماعی، از جمله الزامات جامعه دانش محور است؛
- در این جوامع هنگامی که صحبت از آلودگی می گردد آلودگی اطلاعات داغتر از آلودگی محیط زیست است (مفهوم).

ظهور اقتصاد دانش محور:

سازمان همکاری اقتصادی آسیا اقیانوسیه (APEC) تعریف او.ای.سی.دی. را گسترش می دهد و می گوید: تولید و توزیع و کاربرد دانش عامل محرکه رشد اقتصادی است و تنها متکی به صنایع با فناوری بالا نیست، بلکه هر صنعتی بنا به اقتضائات خود باید از دانش استفاده نماید. به عبارت دیگر در اقتصاد دانش محور، تولید، توزیع و کاربرد دانش در تمامی صنایع، عامل محرکه رشد اقتصادی، تولید ثروت و اشتغال است.

□ الزامات اقتصاد دانش محور، باعث ایجاد تغییرات گسترده ای در ابعاد ساختاری و محتوایی سازمانها شده است؛ همانطوری که ویژگی های سازمان های دانش محور اغلب متمایز از ویژگی های سازمان های سنتی و غیر دانشی است. کسب بهره وری فزآینده در سازمان های عصر جدید مستلزم توجه به عوامل و مولفه هائی است که کمتر در سازمان های سنتی و غیر دانشی به چشم می خورد.

مشخصه های اقتصاد دانش محور:

- ۱- همه محصولات علاوه بر اینکه کاربر و سرمایه بر می باشند، دانش بر نیز میباشند.
- ۲- همه بخش های اقتصاد (زنجیره تامین، سیاستگذاری، تقاضا و...)، دانش بر می باشند.
- ۳- این نگرش وجود دارد که دانش و اطلاعات منابعی هستند که به عموم تعلق دارند.
- ۴- منابع اولیه و نیروی کار ارزان تعیین کننده مزیت اقتصاد دانش محور نیست.
- ۵- اقتصاد دانش محور، دارای شرکت های دانش محور می باشد.
- ۶- در اقتصاد دانش محور، صنعت نیز دانش محور است.
- ۷- اقتصاد، صنعت و شرکتها در قبال تحولات سریع دانش، انعطاف پذیر است.
- ۸- در اقتصاد دانش محور یک منبع قادر است انواع خدمات را انجام دهد.

عوامل موثر در دانش محوری اقتصاد:

۱ پیشرفت در فناوری اطلاعات و ارتباطات ICT

- ۲ سرعت عمل در تولید دانش: کشورهایی که توجه بیشتری به تحقیق و توسعه (R&D) و کاربرد و انتشار دستاوردهای آن نشان می دهند و در تولید سریع دانش نقش بیشتری ایفا می کنند، در حرکت به سمت دانش محور کردن اقتصاد خود توفیق بیشتری به دست می آورند.

- ۳ افزایش رقابت پذیری در عرصه بین المللی: کاهش هزینه ارتباطات، تقلیل هزینه حمل و نقل، دستیابی وسیع تر به بازارها و سرعت عمل در تبادل دانش، موجبات افزایش قابلیت رقابت را در سطح جهانی فراهم می آورد

عوامل موثر در دانش محوری اقتصاد_ ادامه:

۴ پاسخ گویی سریع به تغییر تقاضا: از آنجا که چرخه حیات کالاها از طریق تاثیر رسانه ها بر قدرت تصمیم گیری افراد تصمیم گیرنده، کوتاه تر شده

است، در نتیجه رقابت فشرده تر شده است.

۵- تحولات اجتماعی: مقابله با فقر، نابرابری، سرمایه گذاری در بهداشت و آموزش و فراهم آوردن زمینه های لازم برای استفاده از دانش و اطلاعات.

۶- قدرت دانستن تسهیم دانش: در اقتصاد دانش محور، این نگرش وجود

دارد که دانش و اطلاعات منابعی هستند که به عموم تعلق دارند و مولد و درون زامی باشد، لذا بایستی تسهیم شود

خصوصیات سازمانهای عصر دانش محور:

اساختار سازمانی

□ بهره مندی سازمانها از مزایای سازمان در مقیاس کوچک و بزرگ بطور

همزمان

□ داشتن ساختاری منعطف و پویا

□ عدم تشخیص تمایز بین کنترل متمرکز و غیرمتمرکز

□ جایگزینی تمرکز بر فرآیندها و پروژه ها بجای تمرکز بر وظایف و رویه های

استاندارد شده

خصوصیات سازمانهای عصر دانش محور_ ادامه:

۲ منابع انسانی

- مستقل تر و موقتی تر
 - استفاده از کارکنان دانشی و متخصص تر
 - جذابیت و هیجان برانگیز بودن محیط کار
 - مدیریت مشارکتی، چرخشی و گاهی اوقات پاره وقتی
 - مرتبط بودن میزان دستمزد افراد با میزان مشارکت آنها در تولید
- ۳- فرایندهای مدیریت
- درک صحیح تصمیمات
 - مجزا بودن کنترل از روابط گزارش دهی
 - حمایت شبکه و کامپیوترها از خلاقیت و نوآوری در همه سطوح سازمان